

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 19-01-2021 r.

Adam Bodnar

VII.519.1.2021.MW/PKR

**Pan
Zbigniew Ziobro
Prokurator Generalny**

**Prokuratura Krajowa
ePUAP**

Szanowny Panie Prokuratorze,

na podstawie doniesień prasowych¹ Rzecznik Praw Obywatelskich, działając na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), podjął z własnej inicjatywy **sprawę dotyczącą nagłego delegowania prokuratorów należących do stowarzyszenia *Lex Super Omnia* oraz wypowiadających się krytycznie o zmianach w prokuraturze do jednostek odległych od dotychczasowego miejsca ich zamieszkania o setki kilometrów.**

Jak wynika z dostępnych publicznie informacji, prokurator Katarzynę Kwiatkowską, pracującą na co dzień w Prokuraturze Okręgowej Warszawa Praga, delegowano do Prokuratury w Golubiu Dobrzyniu – czyli ponad 180 km od stolicy. Prokurator Jarosław Onyszczyk z Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów został delegowany do Prokuratury Rejonowej w Lidzbarku Warmińskim – 260 km od miejsca zamieszkania. Prokurator Ewa Wrzosek z Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów została delegowana do Prokuratury Rejonowej w Śremie, miasta położonego 310 km od Warszawy. Prokurator Katarzyna Szeska została delegowana do Prokuratury Rejonowej w Jarosławiu – 324 km od miejsca zamieszkania. Prokurator Daniel Drapała został delegowany z Wrocławia do

---

¹ Internet: <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onejcie/warszawa-niepokorni-prokuratorzy-delegowani-do-odleglych-jednostek/6rlezkdbdata> dostępu: 19.01.2021 r.

Goleniowa – 411 km od miejsca zamieszkania. Wydana została także kolejna delegacja dla prokuratora Mariusza Krasonia – do Prokuratury Rejonowej Kraków-Podgórze.

Delegowanie prokuratora (art. 106 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – *Prawo o prokuraturze*; Dz. U. z 2021 r. poz. 66), polegające na czasowym powierzeniu określonych czynności prokuratorowi w innej jednostce organizacyjnej, jest prawnie dopuszczalne. Jednak decyzja Prokuratora Generalnego nie może być arbitralna, musi być podyktowana potrzebami kadrowymi danej jednostki, skorelowanymi ze szczególną koncentracją zadań oraz zgodna z kwalifikacjami danego prokuratora. W tym przypadku wątpliwości budzi jednak to, jakie rzeczywiste, przesłanki stoją za nagłą delegacją prokuratora.

Wskazani wyżej prokuratorzy o swoich delegacjach dowiedzieli się 1,5 dnia przed ich rozpoczęciem, zaś wyznaczone im jednostki znajdują się setki kilometrów od ich dotychczasowego miejsca zamieszkania. Rzecznik Praw Obywatelskich nie kwestionuje potrzeb kadrowych mniejszych jednostek prokuratury, jednakże wątpliwość budzi podjęcie tych decyzji nagle, bez umożliwienia prokuratorom przygotowania się do tych delegacji. Delegacja wymaga od prokuratorów przecież przeorganizowania ich dotychczasowego życia zawodowego i rodzinnego. Z art. 11¹ k. p., który ma zastosowanie także do prokuratorów (art. 130 Prawa o prokuraturze) wynika, że pracodawca jest obowiązany szanować godność i inne dobra osobiste pracownika. Pracodawca nie może zaś ze swojego prawa (w tym przypadku prawa do delegowania prokuratora) czynić użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie nie jest w stosunkach pracowniczych uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony (art. 8 k. p.).

Trzeba w powyższym kontekście też mieć na uwadze sytuację epidemiologiczną w kraju, która utrudnia podejmowanie podstawowych czynności, jak chociażby poszukiwanie tymczasowego miejsca zamieszkania. Nadto, stowarzyszenia zrzeszające prokuratorów wskazują, że delegacje te nie stanowiły reakcji na potrzeby kadrowe jednostek organizacyjnych, do której prokuratorzy zostali delegowani, lecz reakcją na działania prokuratorów w ramach tego stowarzyszenia, w szczególności zaś reakcją na krytyczne wypowiedzi delegowanych prokuratorów. W tym kontekście zwrócić należy uwagę, że potrzeby kadrowe jednostek organizacyjnych prokuratury znajdujących się na terenie Warszawy i Wrocławia, z uwagi na liczbę postępowań prowadzonych w tych jednostkach,

wydają się być niepomierne większe niż potrzeby kadrowe jednostek organizacyjnych prokuratury, do których zostali delegowani wymienieni prokuratorzy.

Należy podkreślić, że **prokuratorzy**, podobnie jak inni obywatele, **mają prawo do swobody wypowiedzi**. Prawo to gwarantuje im art. 54 Konstytucji RP oraz art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Także z wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych wynika, że prokuratorzy mają w szczególności prawo do uczestniczenia w publicznej dyskusji nad sprawami dotyczącymi prawa, wymiaru sprawiedliwości oraz promocji i ochrony praw człowieka oraz do przystępowania do lokalnych, krajowych lub międzynarodowych organizacji i uczestniczenia w ich spotkaniach, bez ponoszenia odpowiedzialności w związku z ich legalną działalnością². W tym kontekście decyzje Prokuratora Generalnego podjęte w odniesieniu do członków i kierownictwa Stowarzyszenia *Lex Super Omnia*, wyrażające krytyczne oceny w stosunku do kierownictwa prokuratury, budzą tym większe wątpliwości i mogą być postrzegane jako retorsje za prowadzenie legalnej działalności w stowarzyszeniu. Dodać trzeba, że w czerwcu 2019 r. Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. niezależności sędziów i prawników przedstawił Radzie Praw Człowieka ONZ sprawozdanie na temat wolności słowa, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń sędziów i prokuratorów³. W swoim raporcie Diego Garcia-Sayan podkreślił, że wszelkie zarzuty lub skargi przeciwko sędziom lub prokuratorom związane z korzystaniem przez nich z podstawowych wolności powinny być wnoszone do niezależnego organu, takiego jak rada sądowa lub prokuratorska, lub do sądu.

Gwarancje wolności wypowiedzi w odniesieniu do osób pełniących funkcje w wymiarze sprawie sprawiedliwości wynikają także z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym w szczególności zawartych w wyroku *Baka przeciwko Węgrom*⁴, a ostatnio w odniesieniu wprost do prokuratorów w wyroku w sprawie *Kövesi przeciwko Rumunii*⁵.

W przedmiotowej sprawie środki masowego przekazu zwracają uwagę, że w tym przypadku instytucja delegacji została wykorzystana w celu zdyscyplinowania

---

² UN *Guidelines on the Role of Prosecutors*, welcomed by General Assembly resolution 45/166 (1990).

³ Sprawozdanie z dnia 24 czerwca 2019 r. <https://undocs.org/A/HRC/41/48>.

⁴ Wyrok z dnia 23 czerwca 2016 r., w sprawie *Baka p. Węgrom*, skarga nr 20261/12.

⁵ Wyrok z dnia 5 maja 2020 r. w sprawie *Kövesi p. Rumunii* (skarga nr 3594/19); zob. szerzej: A. Grzelak, M. Wróblewski, *Granice swobody wypowiedzi prokuratora – lekcja dla Polski ze sprawy Kövesi przeciwko Rumunii*, [w:] „Wokół kryzysu praworządności, demokracji i praw człowieka. Księga jubileuszowa Profesora Mirosława Wyrzykowskiego”, red. nauk. A. Bodnar, A. Płoszka, Warszawa 2020, s. 455-475.

prokuratorów w związku z podejmowanymi przez nich działaniami mających na celu ochronę niezależności prokuratorów i prokuratury, wypowiedanie się krytycznie o zmianach, do jakich doszło w ostatnich latach w prokuraturze, a także w związku z decyzjami procesowymi, jakie podejmowali w ramach wykonywania obowiązków służbowych. W związku z tym, taka decyzja Prokuratora Generalnego może być postrzegana przede wszystkim jako chęć wywoływania efektu mrozącego wobec innych prokuratorów.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), uprzejmie proszę Pana Prokuratora o przedstawienie wyjaśnień w niniejszej sprawie zgodnie z treścią niniejszego pisma. Proszę również o przesłanie kopii decyzji kadrowych w sprawie delegacji każdego z wymienionych wyżej prokuratorów wraz z uzasadnieniem.

W szczególności proszę również o wyjaśnienie:

1) czy w toku podejmowania decyzji o delegacjach prokuratorów wzięto pod uwagę sytuację rodzinną danego prokuratora (z uwagi na art. 47 Konstytucji RP gwarantujący prawo do życia rodzinnego),

2) czy w toku podejmowania decyzji o delegacjach prokuratorów wzięto pod uwagę szczególne kwestie zdrowotne związane z epidemią koronawirusa (z uwagi na art. 68 ust. 1 Konstytucji gwarantujący każdemu prawo do ochrony zdrowia),

3) dlaczego udzielono delegacji właśnie tym, a nie innym prokuratorom (z uwagi na art. 32 ust. 1 gwarantujący każdemu równe traktowanie oraz art. 57 Konstytucji RP, statuujący wolność zrzeszania się)

Ponadto proszę o wskazanie przeciętnej liczby postępowań prowadzonych przez prokuratorów przypadających na jednego prokuratora w jednostkach organizacyjnych, z których są delegowani wymienieni prokuratorzy oraz liczby takich postępowań przypadających na prokuratora w jednostkach organizacyjnych, do których są oni delegowani.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/